

Bodový prístahovalecký systém Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska

1. Od 1. januára 2021 Spojené kráľovstvo zavádza nový bodový prístahovalecký systém, ktorý sa bude vzťahovať na občanov EÚ.[1] Občania EÚ, ktorí chcú prísť do Spojeného kráľovstva pred 1. januárom 2021 budú naďalej uplatňovať svoje práva v súlade s prechodnými opatreniami, ktoré naďalej umožňujú voľný pohyb osôb medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou. Občania EÚ a ich blízki rodinní príslušníci, ktorí pricestujú pred 31. decembrom 2020, teda, keď sa končí prechodné obdobie, budú mať nárok na pobytovú schému občanov EÚ (EU Settlement Scheme) a budú môcť podať žiadosť v rámci tejto úpravy do 30. júna 2021.

2. Ako súčasť nového prístahovaleckého systému plánujeme od budúceho roku uplatňovať ku občanom EÚ prístup, ako ku takým štátnym príslušníkom, ktorí nepodliehajú vízovej povinnosti, čo znamená, že môžu pricestovať do Spojeného kráľovstva na dobu šiestich mesiacov ako návštevníci, bez potreby získania víza. Počas tejto doby môže návštevník vstúpiť na územie Spojeného kráľovstva viac krát, avšak v zásade nesmie v Spojenom kráľovstve žiť, či už v podobe opakujúcich sa, alebo trvalých návštev. Návštevníci môžu uskutočňovať viaceré aktivity, ako napríklad, pricestovať na dovolenku, zúčastňovať sa na stretnutiach a konferenciách alebo absolvovať krátkodobé študijné pobyty, ale nesmú pracovať, či mať prístup k verejným finančným prostriedkom.

3. Na tých, ktorí chcú ostať na obdobie dlhšie ako šesť mesiacov a chcú v Spojenom kráľovstve pracovať, študovať alebo žiť, sa bude vzťahovať vízová povinnosť. Budú môcť podať žiadosť na webovej stránke GOV.UK, pričom budú musieť preukázať, že spĺňajú príslušné kritéria a dosiahnuť potrebný počet bodov na získanie víza, o ktoré sa uchádzajú. Občanom EÚ, ktorí budú úspešní v uchádzaní sa o vízum, bude poskytnutý bezpečný prístup k informáciám o ich prístahovaleckom štatúte prostredníctvom služby on-line, ktorú budú môcť využívať na potvrdenie ich práv a v prípade potreby na prístup ku verejným službám, a to namiesto listinného (fyzického) dokumentu.

4. Uchádzači, ktorí sú držiteľmi biometrického cestovného pasu, budú môcť vyplniť svoju žiadosť, vrátane overenia identity, pomocou aplikácie na smartfóne. V prípadoch, kedy niektorí uchádzači nie sú držiteľmi biometrického cestovného pasu, nevedia používať aplikáciu alebo ich biometrický čip nie je čitateľný, budú títo musieť navštíviť vízové centrum (Visa Application Centre).

5. Uchádzači o vízum budú musieť zaplatiť poplatok za podanie žiadosti. Zoznam poplatkov sa nachádza tu: <https://www.gov.uk/government/publications/visa-regulations-revised-table/fees-5-october>.

6. S výnimkou vízového režimu pre zdravotníkov a opatrovateľov, a pokiaľ neplatí osobitná výnimka, všetci uchádzači, prichádzajúci do Spojeného kráľovstva na viac ako šesť mesiacov, budú takisto musieť zaplatiť prístahovalecký zdravotný doplatok (Immigration Health Surcharge, IHS), ktorý im poskytne prístup ku zdravotnej starostlivosti v rámci vnútroštátneho zdravotníckeho systému (National Health Service, NHS). Ďalšie informácie ku IHS sú k dispozícii tu: <https://www.gov.uk/healthcare-immigration-application/how-much-pay>.

Kontrola trestnosti

7. Ako súčasť nového prístahovaleckého systému, zavádza Spojené kráľovstvo jednotný, trvalý a prísnejší prístup, pokiaľ ide o kontrolu trestnosti, ktorý sa bude vzťahovať na príslušníkov všetkých štátov. Uchádzačovi o vstup do Spojeného kráľovstva môže byť zamietnutý vstup, ak:

- je odsúdený na odňatie slobody na dobu najmenej 12 mesiacov;
- spáchal trestný čin, ktorým spôsobil závažnú ujmu;
- opakovane pácha trestnú činnosť a nerešpektuje zákony;
- vzhľadom na povahu, správanie alebo vzťahy uchádzača, by jeho prítomnosť neprispievala k verejnému dobru.

Použitie cestovných pasov EÚ a preukazov totožnosti (OP, ID Card)

8. Do 1. októbra 2021 môžu štátni príslušníci EÚ, EHS a Švajčiarska vstúpiť na územie Spojeného kráľovstva s cestovným pasom alebo preukazom totožnosti, tak ako je tomu aj teraz. Počínajúc 1. októbrom 2021 budú štátni príslušníci EÚ, EHS a Švajčiarska potrebovať cestovný pas za účelom cestovania do Spojeného kráľovstva. Avšak tí štátni príslušníci EÚ, EHS a Švajčiarska, ktorých práva sú chránené Dohodou o vystúpení, napr. tí, ktorí spadajú pod pobytovú schému občanov EÚ (EU Settlement Scheme) a cezhraniční pracovníci, budú môcť pri cestovaní do Spojeného kráľovstva používať svoje preukazy totožnosti (OP, ID Card), a to minimálne do 31. decembra 2025.

Podmienky vstupu za účelom práce alebo štúdia v Spojenom kráľovstve platné od januára 2021

Podmienky vstupu pre kvalifikovaných pracovníkov v rámci schémy pre kvalifikovaných pracovníkov (Skilled worker route)

9. V rámci nového systému, každá osoba prichádzajúca do Spojeného kráľovstva bude musieť preukázať, že spĺňa osobitné požiadavky, za ktoré získa body. Neexistuje žiadna celková horná hranica počtu tých, ktorí sa môžu uchádzať o vstup v rámci tejto schémy pre kvalifikovaných pracovníkov (Skilled Worker route).

10. Na získanie tohto druhu víza uchádzač musí preukázať, že:

- má pracovnú ponuku – garantom ratifikovaným Ministerstvom vnútra – na kvalifikačnej úrovni požadovanej zamestnávateľom pôsobiacim v Spojenom kráľovstve;
- má zabezpečený minimálny mzdový prah (t.j. 25.600 britských libier alebo funkčnú sadzbu za ich konkrétnu prácu, pričom z dvoch súm sa berie do úvahy vyššia čiastka);
- má znalosť anglického jazyka na stredne pokročilej úrovni B1 (v rámci stupnice spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky).

11. Ak uchádzač zarába od 20.480 britských libier (minimálna mzda pre všetkých kvalifikovaných pracovníkov) do 25.600 britských libier, stále sa ešte môže uchádzať o vízum kvalifikovaného pracovníka, a to tým, že získa body za osobitné charakteristiky tzv. „obchodovaním“ za svoj plat. Napríklad, s bodmi sa môže „obchodovať“, ak uchádzač:

- má pracovnú ponuku v oblasti nedostatku pracovných síl;
- má titul PhD. v odbore týkajúcom sa pracovného miesta;
- je novým účastníkom na pracovnom trhu Spojeného kráľovstva (platové požiadavky pre nových účastníkov budú o 30% nižšie, ako mzdová sadzba pre skúsených pracovníkov v akomkoľvek zamestnaní, pričom dolná hranica bude predstavovať sumu 20.480 britských libier).

12. Nasleduje názorná ukážka, ako môžu byť body „obchodované“ v rámci procesu podávania žiadostí:

- Počínajúc 1. januárom 2021, ktokoľvek, kto pricestuje do Spojeného kráľovstva za účelom práce, či už pôjde o občana EÚ alebo občana iného štátu, bude musieť preukázať, že spĺňa osobitný súbor požiadaviek, za ktoré bude získavať body. Neexistuje žiadna celková horná hranica počtu tých, ktorí sa môžu uchádzať o vstup do krajiny v rámci tejto schémy pre kvalifikovaných pracovníkov (Skilled Worker route).
- Každý uchádzač musí získať minimum **70 bodov**, aby bol oprávnený na vstup do krajiny v rámci schémy pre kvalifikovaných pracovníkov. Pričom 50 z týchto celkových 70 bodov musí získať tým, že splní povinné **podmienky**, ktoré nasledujú.
- Neobchodovateľné body (povinné, celkom = 50 bodov)

- Pracovná ponuka od schváleného garanta
- Kvalifikačná úroveň RQF3 alebo vyššia
- Anglický jazyk
- Obchodovateľné body
 - Plat - Uchádzači musia zarábať viac ako spodnú hranicu, ktorá predstavuje 20, 480 britských libier, aby mohli "obchodovať" s bodmi. 80% príslušného platu - 0 bodov. 90% príslušného platu - 10 bodov. 100% príslušného platu - 20 bodov.
 - Iné - PhD. v odbore týkajúcom sa zamestnania - 10 bodov. PhD. v odbore veda, technológia, inžinierstvo, matematika - 20 bodov. Práca v oblasti s nedostatkom pracovnej sily - 20 bodov.

Kvalifikovaná práca: víza pre zdravotníkov a opatrovateľov

13. Vláda Spojeného kráľovstva víta neodmysliteľný prínos lekárov, zdravotných sestier a ostatného zdravotníckeho personálu zo zahraničia do vnútroštátneho zdravotníckeho systému (National Health Service, NHS) a celkovo ich prínos pre oblasť zdravotníctva a opatrovateľských služieb. Táto vízová ponuka motivuje jednotlivcov pracujúcich v príslušných zdravotníckych povolaniach, ktorí majú pracovnú ponuku z NHS, zo sektoru sociálnych služieb alebo od zamestnávateľov a organizácií, ktoré poskytujú služby pre NHS, prísť pracovať do Spojeného kráľovstva. Táto vízová ponuka je súčasťou schémy pre kvalifikovaných pracovníkov, a preto každý uchádzač, ktorý sa bude uchádzať o zdravotnícke a opatrovateľské vízum, musí splniť príslušné požiadavky v rámci schémy pre kvalifikovaných pracovníkov (Skilled Worker route).

14. Aby bol uchádzač oprávnený získať takéto vízum, musí preukázať, že má:

- pracovnú ponuku na jednu z definovaných kvalifikovaných pracovných pozícií v rámci NHS alebo priamo v súvisiacich odvetviach;
- zabezpečený príslušný minimálny platový prah;
- znalosť anglického jazyka na stredne pokročilej úrovni B1 (v rámci stupnice spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky).

15. Ide o zrýchlený postup získania víza, so zníženým poplatkom za podanie žiadosti a s poskytnutím cieľenej podpory počas podávania žiadosti. Uchádzači a ich závislé osoby budú oslobodení od povinnosti úhrady prísťahovaleckého zdravotného doplatku (Immigration Health Surcharge, IHS) a budú môcť využiť znížený poplatok za podanie žiadosti.

Vysoko kvalifikovaní pracovníci – Globálna schéma pre talenty

16. Spojené kráľovstvo chce prilákať tie najlepšie a najbystrejšie talenty z celého sveta. Globálne vízum pre talenty umožňuje vysoko kvalifikovaným uchádzačom pricestovať do Spojeného kráľovstva bez pracovnej ponuky a bez splnenia minimálnej platovej požiadavky. Uchádzači nemusia spĺňať požiadavku znalosti jazyka až dotedy, kým nepožiadajú o trvalý pobyt. Takisto nemusia splniť požiadavku finančných prostriedkov. Ide o pružné vízum, ktoré je platné maximálne 5 rokov. Vztahuje sa na žiadateľov v nasledovných kategóriách:

- Veda a medicína
- Humanitné vedy
- Inžinierstvo
- Výskum
- Digitálne technológie
- Oblasť umenia a kultúry

17. Aby mohol uchádzač požiadať o takéto vízum, musí:

- byť osoba, ktorá je medzinárodne uznávaná, ako odborník na najvyššej úrovni a zároveň je vedúcim pracovníkom vo svojom odbore, alebo taká osoba, u ktorej je nádej a pravdepodobnosť, že sa stane vedúcim pracovníkom vo svojom odbore.
- byť schválený globálnym potvrdzujúcim orgánom pre talenty. Existuje šesť schválených potvrdzujúcich orgánov Ministerstvom vnútra. Potvrdzujúci orgán hodnotí schopnosti žiadateľa, spôsobilosti a dosiahnuté ciele a poskytuje Ministerstvu vnútra poradenstvo, pokiaľ ide o rozhodnutie o schválení. Úplný zoznam potvrdzujúcich orgánov sa nachádza tu: <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-on-applications-under-global-talent>
- uchádzať sa o vízum nie neskôr ako 3 mesiace od doručenia písomného potvrdenia.

18. Spojené kráľovstvo takisto zaviedlo procedúru zrýchleného získania víza na pricestovanie, do Spojeného kráľovstva pre vedúcich svetových vedcov a špičkových výskumníkov, riadenú národnou finančnou agentúrou UK Research and Innovation (UKRI). Táto možnosť je určená žiadateľom, ktorí pôsobia v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM).

19. Aby mohol uchádzač požiadať o takéto vízum, musí byť:

- držiteľom menného ocenenia alebo poberateľom postgraduálneho štipendia;
- na významnej akademickej pozícii, takej akou je profesor alebo docent v rámci oprávnených inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, výskumnej organizácie alebo ústavu;
- súčasťou verejne financovaného výskumného tímu, ktorý je poberateľom prestížneho financovania alebo nositeľom ocenení.

Študentské schémy Študentské víza

20. Spojené kráľovstvo je svetovým lídrom v oblasti školstva a bude aj naďalej vítať prílev talentovaných študentov a študentov s vysokým potenciálom na univerzity a do iných inštitúcií poskytujúcich vyššie vzdelanie, ďalšie vzdelávanie, škôl anglického jazyka a nezávislých škôl. Neexistuje obmedzenie, pokiaľ ide o počet zahraničných študentov, ktorí môžu pricestovať do Spojeného kráľovstva študovať.

21. Na získanie študentského víza, uchádzači budú musieť preukázať, že:

- im bolo ponúknuté miesto na študijnom kurze, schválenom vzdelávacou inštitúciou, čo je preukázané potvrdením uznania štúdia (Confirmation of Acceptance for Studies, CAS), ktoré má formu elektronického záznamu, ktorý poskytuje detaily o študijnom kurze. Zoznam vzdelávacích inštitúcií schválených Ministerstvom vnútra je k dispozícii tu: <https://www.gov.uk/government/publications/register-of-licensed-sponsors-students>
- ich znalosť anglického jazyka je na pokročilej úrovni B2 (v rámci stupnice spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) ak študujú na stupni (RQF 6) alebo vyššom. Študenti študujúci na stupni nižšom musia preukázať znalosť anglického jazyka na úrovni B1.

22. Schéma študentského víza vyžaduje dôkaz o finančnom zabezpečení, ako súčasť podania žiadosti. Avšak od **žiadateľov zo Slovenskej republiky** a mnohých iných štátov sa vo všeobecnosti nevyžaduje preukázanie disponovaním finančnými prostriedkami, okrem výnimočných prípadov. V takýchto prípadoch budú žiadatelia kontaktovaní vládnu agentúrou UK Visas and Immigration, po tom, ako predložia žiadosť. Viac informácií je k dispozícii tu: <https://www.gov.uk/student-visa/money>

Univerzitné poplatky

23. Poskytovatelia vyššieho vzdelávania v Spojenom kráľovstve si sami stanovujú výšku príspevku pre zahraničných študentov, takže budúci študenti si musia overiť u jednotlivých poskytovateľov vzdelávania, u ktorých chcú študovať aktuálnu výšku poplatkov.

24. Pre študentov, ktorí pricestujú do Spojeného kráľovstva pred 1. januárom 2021 a začnú svoj študijný kurz pred koncom júla 2021, platí, že:

- budú mať nárok na postavenie vnútroštátneho študenta, na výšku vnútroštátneho poplatku a nárok na podporu pri poplatku počas trvania ich študijného kurzu, podobne ako je tomu u domácich študentov. Toto platí za podmienky, že 3 roky pred uchádzaním sa o štúdium žili v Spojenom kráľovstve, EHS alebo Švajčiarsku. Avšak budú

musieť požiadať o študentské vízum pred príchodom v zmysle novej študentskej schémy v rámci prísťahovaleckého systému Spojeného kráľovstva.

25. Pre študentov, ktorí plánujú pricestovať do Spojeného kráľovstva po 1. januári 2021 a začnú svoj študijný kurz po 1. august 2021, platí, že:

budú musieť požiadať o študentské víza pred príchodom v zmysle novej študentskej schémy v rámci prísťahovaleckého systému Spojeného kráľovstva. Nebudú mať už nárok na vnútroštátne študijné poplatky. Tí študenti, ktorí budú študovať v Anglicku nebudú mať nárok na študentskú finančnú podporu. Tí, ktorí budú študovať vo Walese, Škótsku alebo Severnom Írsku sa budú musieť poradiť s príslušnými financujúcimi orgánmi, aby sa informovali na nárok na finančnú študentskú podporu.

Absolventské víza

26. Schéma pre absolventov bude spustená v lete 2021. Aby bol uchádzač úspešný, musí študent úspešne ukončiť vzdelanie na bakalárskej alebo vyššej úrovni v Spojenom kráľovstve a mať platné študentské povolenie v momente, keď bude schéma zavedená. Schéma pre absolventov bude poskytovať študentom možnosť pobytu a práce, alebo uchádzania sa o zamestnanie na dobu 2 rokov (3 rokov, pokiaľ ide o študentov PhD). Toto je nesponzorovaná schéma, ktorá umožní uchádzačom ich presun do pracovných schém, v prípade, ak sú schopní vyhovieť požiadavkám.

27. Uchádzači ukončili celé štúdium získaním hodnosti, s výnimkou povolených študijných programov v zahraničí alebo ak bolo nevyhnutné dištančné štúdium z dôvodu Covid-19.

Nie sú tu požiadavky na finančné zabezpečenie a uchádzači nemusia preukázať znalosť anglického jazyka, keďže úspešným ukončením štúdia a získaním hodnosti už preukázali, že ovládajú anglický jazyk.

Detské študentské víza

28. Existuje osobitné detské študentské vízum pre študentov vo veku od 4 do 17 rokov. Pre tieto víza budú musieť uchádzači preukázať, že:

- majú nepodmienujúcu ponuku miesta na študijnom kurze na nezávislej škole;
- majú finančné prostriedky na úhradu školských poplatkov a výdavkov na život;
- majú písomný súhlas svojich rodičov alebo zákonných zástupcov o tom, že môžu študovať v Spojenom kráľovstve;
- ak dosiahli vek 16 rokov a viac, musia preukázať, že sú skutočne študenti (napr. môžu mať pohovor za účelom overenia ich dôveryhodnosti).

Inovatívni podnikatelia

Inovačné a start-up schémy určené na začatie podnikateľskej činnosti

29. Inovačné a start-up schémy sú určené na to, aby prilákali podnikateľské talenty a inovatívne a merateľné obchodné nápady do Spojeného kráľovstva. Pri oboch schémach nie je určený strop a sú otvorené pre jedincov alebo tímy, ktoré chcú zriadiť nový inovatívny biznis v Spojenom kráľovstve.

Inovačné víza

30. Táto schéma sa vzťahuje na skúsenejších podnikateľov a obchodníkov, ktorí majú priemyselné skúsenosti a chcú zriadiť nový inovatívny biznis v Spojenom kráľovstve.

Toto vízum je platné najprv na tri roky a jeho platnosť môže byť následne predĺžená.

Na to, aby uchádzači boli úspešní, musia mať:

- inovatívny, životaschopný a merateľný obchodný nápad, ktorý je podporovaný potvrdzujúcim orgánom schváleným Ministerstvom vnútra. Potvrdzujúce orgány sú buď poskytovatelia vyššieho vzdelania alebo obchodné organizácie, ktoré majú tradíciu podpory podnikateľov pôsobiach v Spojenom kráľovstve a podporu vlády. Potvrdzujúce orgány posudzujú každú žiadosť individuálne, aby sa ubezpečili, že ide o inovatívny, životaschopný a merateľný nápad a majú zodpovednosť za monitorovanie pokroku biznis nápadov, ktoré odsúhlasia. Úplný zoznam potvrdzujúcich orgánov sa nachádza tu: <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-on-applications-under-global-talent>
- preukážu výšku financovania za účelom investícií do svojho biznisu. Súčasná výška je 50 tisíc britských libier;
- preukážu, že disponujú finančnými prostriedkami za účelom zabezpečovania svojich životných potrieb v prípade, ak nežili v Spojenom kráľovstve po dobu 12 mesiacov pred podaním žiadosti. Výška finančných prostriedkov je v súčasnosti stanovená na sumu 1.270 britských libier pre hlavných uchádzačov s dodatočnými poplatkami na závislé osoby. Finančné prostriedky musia byť k dispozícii po dobu 28 po sebe nasledujúcich dní;
- preukážu, že majú znalosť anglického jazyka na pokročilej úrovni B2 (v rámci stupnice spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky).

Start-up (ové) víza určené na začatie podnikateľskej činnosti

31. Tieto víza sa vzťahujú na ľudí, ktorí chcú začať podnikáť v Spojenom kráľovstve po prvý krát. Tieto víza sú najprv platné na 2 roky ale žiadatelia môžu následne postúpiť do kategórie inováčných víz, ak uspejú.

Za účelom získania tohto víza uchádzači musia:

- mať inovatívny, životaschopný a merateľný obchodný nápad, ktorý je podporený potvrdzujúcim orgánom odsúhlaseným Ministerstvom vnútra. Potvrdzujúce orgány sú buď poskytovatelia vyššieho vzdelania alebo obchodné organizácie, ktoré majú tradíciu podpory podnikateľov pôsobiach v Spojenom kráľovstve a podporu vlády. Potvrdzujúce orgány posudzujú každú žiadosť individuálne, aby sa ubezpečili, že ide o inovatívny, životaschopný a merateľný nápad a majú zodpovednosť za monitorovanie pokroku biznis nápadov, ktoré odsúhlasia. Úplný zoznam potvrdzujúcich orgánov sa nachádza tu: <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-on-applications-under-global-talent>
- preukážu, že disponujú finančnými prostriedkami za účelom zabezpečovania svojich životných potrieb v prípade, ak nežili v Spojenom kráľovstve po dobu 12 mesiacov pred podaním žiadosti. Výška finančných prostriedkov je v súčasnosti stanovená na sumu 1.270 britských libier pre hlavných uchádzačov s dodatočnými poplatkami na závislé osoby. Finančné prostriedky musia byť k dispozícii po dobu 28 po sebe nasledujúcich dní;
- preukážu, že majú znalosť anglického jazyka na pokročilej úrovni B2 (v rámci stupnice spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky).

Špecializované povolania

Sezónni pracovníci

32. Politika vlády Spojeného kráľovstva, čo s týka sezónnych pracovníkov od roku 2021 sa v súčasnosti prehodnocuje. Viac informácií bude k dispozícii na webovej stránke Gov.uk v primeranom čase.

Ďalšie informácie ku novému prísťahovaleckému systému UK sú k dispozícii tu: www.gov.uk/guidance/new-immigration-system-what-you-need-to-know